

Дискусионен форум на Висшето училище по застраховане и финанси

Андриана Костадинова - национален координатор по програма „Еразъм“

НАЦИОНАЛНИТЕ КВАЛИФИКАЦИОННИ РАМКИ ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РОЛЯТА НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Изграждането на общоевропейска рамка за квалификации във висшето образование се въвежда като политически приоритет в образователните стратегии и национални ангажменти в областта на образованието още със стартирането на Болонския процес през 1999 г. и приемането на цикълното разделение на висшето образование. В резултат на редица национални и европейски инициативи за идентифициране на националните квалификационни характеристики, похватите за тяхното изразяване и адекватното им рамкиране, се достигна до разработването на реално функциониращи рамки с академични квалификации, които отразяват действителното състояние и строеж на съвременните европейски образователни системи.

Според резултатите от изследването на Съвета на ректорите на

ШВЕЙЦАРСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ

относно подготовката и напредъка в изграждането на националните рамки за квалификации, проведено в 21 страни от Болонския процес и публикувани в края на 2006 г., само 8 европейски държави открито заявяват, че са финализирани процесите на съставяне и оформяне на самостоятелни структури от национално признати академични квалификации. Развитите до момента европейски национални рамки за квалификации във висшето образование показват значителни различия по отношение използвания инструментариум за разработване, вид и брой на структурните компоненти и средствата за експониране на резултатите от обучение. Въпреки това всички рамки гарантират прозрачност и признаване на съдържащите се в тях квалификации, осигуряват разнообразни пътеки към и вътре във висшето образование, благоприятстват академичната мобилност на институционално и транснационално равнище и демонстрират готовност за актуализиране към реалните потребности на висшите образователни институции, работодателите и останалите ползватели на образователни услуги. Обратната връзка и активният диалог с потребителите от своя страна предпоставя ефективността и полезността на всяка рамка за национални квалификации.

Опитът на европейските държави показва

ДИФЕРЕНЦИРАНИ ПОДХОДИ

в първите стъпки на въвеждане и институционализиране на идеята за изграждане на общонационална рамка на квалификациите - от обществени дебати и ангажирането на целеви работни групи (Великобритания, Уелс и Северна Ирландия, Шотландия и Дания) до прилагането на законодателни процедури и рамки (Ирландия - Закон за

квалификациите от 1999 г.) Независимо от метода на представяне в публичното пространство, процесите на формиране на националните квалификационни рамки в отделните държави се обединяват около общата необходимост от споделено мнение на всички потребителски групи и ползватели на квалификационните системи. Квалификациите сами по себе си са инструмент за изграждането на доверие между отделните страни във висшето образование - учащи, обучаващи, работодатели, съпричастни образователни и учебни формирования, национални власти. При разработването на квалификационните рамки от първостепенна значимост е създаването на условия за постигане на съгласие и изграждането на доверие за зачитане и приемане на рамката от всички потребители и участници. Един от най-разпространените механизми за постигането на консенсус между страните, използван от повечето създатели на национални квалификационни рамки, е обществената консултация и обсъждане на проектпредложенията за национална рамка на квалификациите.

Националните консултации са мащабно организирани процеси на анкетиране и допитване до всички възможни

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ГРУПИ

относно съдържанието и приложимостта на квалификаци-

ите в реални условия и среда. Особено впечатление прави засиленото участие на работодателите, които открито изразяват своите идеи и предвиждания в тенденциите за развитие на националните пазари на труда, като по този начин трасират пътя на развитие на националните квалификации във висшето образование. Проблемът за успешното приложение на знанията, уменията и компетенциите на младите хора, излизачи на пазара на труда, е изведен на първа линия не само в България. Европейският опит в тази насока демонстрира гъвкав подход при разглеждането на квалификациите в партньорски условия на съгласуване и зачитане чрез привличането и отреждането на главна и основна роля на бизнеса и наемащите работна сила.

Приемането на пазара на

труда като

ОПРЕДЕЛЯЩ ФАКТОР

за изработването, поддържането и зачитането на квалификациите е съществен момент при стартиране на процесите на формиране на всяка квалификационна рамка. Бизнесът и работодателите са основните консуматори и потребители на произведената във висшето образование работна сила и капитал. Постигането на успешен синхрон между предлаганите от висшето образование знания, умения и компетенции и нуждите на пазара на труда обуславят качествения икономически напредък и постигането на конкурентоспособност в световен мащаб. Систематизирането и рамкирането на националните квалификации има висока степен на полезност за пазара на труда. Квалификационните рамки осигуряват прозрачност в съдържанието на придобитите резултати от обучението, правят ги разпознаваеми и сравними в национални и международни условия, стимулират продължаващото професионално образование и обучение и гарантират качеството и приложимостта на идентифицираните квалификации. Практиката сочи, че визуализацията на квалификациите и поставянето им в рамка улеснява работодателите в наемането на подходящия човешки ресурс, планирането и управлението на заетата работна сила, оценката и атестирането

на положения труд, идентифицирането на нуждите от обучение, изграждането на стимулиращи системи за кариерно развитие и др.

Особено осезателна е връзката между

НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА СИСТЕМА И РАБОТОДАТЕЛИТЕ

във Великобритания и Ирландия. Приобщаването на бизнеса и работодателите към идеята за структурирането и поддръжането на националните квалификации в тези две страни води до създаването на гъвкави и приспособими към динамиката на трудовия пазар рамки с изключителни възможности за признаване и зачитане на разнообразни форми на образование и обучение. Работодателите във Великобритания и Ирландия са активни партньори в разработването, поддържането и използването на националните рамки за квалификации. Нещо повече, самите те предлагат и осъществяват сертифицирано обучение на своята работна сила без прекъсване на трудовия процес и без нарушаване на производствения прогрес. *Работогателското обучение* е станало неизменна част от националната поддръжка на квалификациите, а работата им в партньорство с останалите ползватели и поддръжници на квалификационната рамка - обучаващи се, образователни институции и национални власти, им гарантира признаване и зачитане на резултатите от обучение и придобитите рамкови квалификации.

ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ ОТКРИ НОВАТА СИ СОБСТВЕНА СГРАДА

(Продължава от стр. 2)

Усещането от тази сграда е като в уютен, добре подреден дом, изтъкна в словото си доц. Николов. ВУЗФ е първото в България частно специализирано висше училище в областта на застраховането и финансите и е една от най-младите образователни институции в страната, заяви доц. Николов. През юли месец тази година ще се навършат пет години от създаването му. Открито е с решение на Народното събрание през 2002 г.

В него се обучават студенти за образователно-квалификационна степен бакалавър и магистър по специалностите: застраховане и осигуряване, финанси, счетоводство и контрол. Новата сграда разполага с модерно оборудвана учебна база, с възможности за прилагане на съвременни методи на преподаване на студентите. Условията за провеждане на обучението отговарят на европейските стандарти за висше образование. Сградата е шестетажна, с разгънат площ от 3 600 кв. м. Учебната база включва

аула с 300 места, компютърни зали, библиотечен комплекс с информационен и копиращ център. В училището има книжарница, която предоставя богат набор от учебна и справочна литература. За младите хора е осигурен постоянен достъп до интернет, а учебните зали са снабдени с мултимедии.

Поздравителни адреси по повод тържеството изпратиха държавният глава **Георги Първанов**, председателят на Народното събрание **Георги Пирински**, министърът на труда и социалната политика **Емилия Масларова**, заместник-министърът на правосъдието **Маргарит Ганев**, епископ **Синоий** - ректор на Софийската духовната семинария (осветил лично преди десетина дни сградата на училището), ръководители на висши учебни заведения и колежи от цялата страна, сред които бе и доц. д-р **Нено Павлов** - ректор на СА „Д. А. Ценов“, доайенът на българското застраховане **Лука Доков**, председателят на УС на Фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“ доц. д-р **Янаки Анд-**

реев и други.

Общото в отправените пожелания беше в този прекрасен дом елитните преподаватели да възпитат и обучат студенти, които да натрупат „и знание, и може“ (което всъщност представлява професионализъмът, както изтъкна доц. Андреев), а застраховането, осигуряването или финансовият сектор да станат тяхна съдба. Ораторите поздравиха домакините си за положените усилия и желанието им да развиват качествено и модерно образование, което вече се приема добре от българския бизнес.

На домакините бяха поднесени много подаръци - картини, сувенири, цветя.

Накрая думата взе президентът на ВУЗФ доц. д-р **Григорий Вазов**. Той благодари на всички, които са уважили и споделили с присъствието си голямата радост на домакините от това, че могат да осъществяват обучението на своите студенти в нов академичен дом, както и на онези институции, организации и приятели, подпомогнали изграждането на нова собствена

сграда на училището, тъй като „на всички е ясно, че сам човек не би могъл да осъществи подобно начинание“.

Квартет „Интро“ от Академията за музикално и танцово изкуство в Пловдив поздрави присъстващите със свои изпълнения. Квартетът е създаден преди 6 години и изнася успешни концерти в страната и чужбина. Специално за церемонията от Атон бяха донесени осветени ритуални символи - Летописна книга за гости и дарители и свещена пръст. В Летописната книга ще се записват събития, постижения и важни моменти от историята на висшето училище, а гости, партньори и приятели на ВУЗФ ще могат да оставят свои мнения и пожелания. Осветената пръст от Атон ще бъде вградена в новостроящата се параклис в двора на ВУЗФ.

(Бел. ред. Повече за събитията очаквайте в следващия брой.)

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
Снимки
ГЕОРГИ ДЕРМЕНДЖИЕВ